

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ У НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Харламов М.І.

Україна, м. Харків, Національний університет цивільного захисту України.

Національний університет цивільного захисту України має славетне історичне минуле та багаторічні традиції. Історія навчального закладу бере свій початок з 17 липня 1928 року, з того часу, коли уряд української республіки ухвалив постанову про створення у Харкові дворічних постійно діючих Всеукраїнських пожежно-технічних курсів. У процесі свого становлення і розвитку назва навчального закладу неодноразово змінювалась. У 1930 році Всеукраїнські пожежно-технічні курси було реорганізовано у Харківський пожежний технікум НКВС УРСР. У 1938 році, у зв'язку з необхідністю підготовки і перепідготовки значної кількості фахівців для міських пожежних частин, Харківський пожежний технікум НКВС СРСР було реорганізовано в Курси удосконалення командного складу міської пожежної охорони (КУКС) НКВС СРСР [1].

У липні 1941 року Курси реорганізовано у третю, а в 1943 році - в Четверту Пожежно-технічну школу НКВС СРСР. Згодом у вересні 1946 року, 4-у ПТШ реорганізовано у Харківське пожежно-технічне училище МВС СРСР з трирічним терміном навчання. Зміни, що відбувались у житті країни, не обходили стороною й училище. Серед навчальних закладів структури МВС СРСР рейтинг училища завжди підтримувався на досить високому рівні. Його випускники працювали у підрозділах пожежної охорони на всій території колишнього Радянського Союзу. Командно-викладацький склад училища постійно докладав багато зусиль з підвищення ефективності навчального процесу, патріотичного виховання, службової та господарської

діяльності, завдяки чому на початку 90-х років стало можливим вивести навчальний заклад на новий якісний рівень функціонування. Вже з початку отримання Україною незалежності велику увагу у навчальному закладі приділяли національно-патріотичному вихованню курсантів – рятівників. Регулярно проводилися виховні бесіди з національно – патріотичних тем з курсантами освітньої установи, молодь вивчала національний гімн України, отримувала всебічну інформацію щодо національної символіки нашої держави.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1994 року на базі Харківського пожежно-технічного училища МВС України було створено Харківський інститут пожежної безпеки МВС України, а в червні 2000 року Постановою Кабінету Міністрів України навчальний заклад отримав статус академії. Згідно з Указом Президента України від 27 січня 2003 року Академію пожежної безпеки України було виведено зі складу Міністерства внутрішніх справ і передано до структури Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

З метою забезпечення якісно нового рівня підготовки фахівців для підрозділів служби цивільного захисту України розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року Академію пожежної безпеки України реорганізовано в Академію цивільного захисту України, а 25 травня 2006 року - в Університет цивільного захисту України. Ураховуючи загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності Університету цивільного захисту України, його вагомий внесок у розвиток національної освіти і науки відповідно до Указу Президента України від 1 грудня 2009 року Університету присвоєно статус національного.

На сьогоднішній день національно-патріотичне виховання курсантів та студентів навчальної установи є однією з провідних гілок соціально-гуманітарної роботи у Національному університеті цивільного захисту

України (НУЦЗУ). Так, активно справою патріотичного виховання займається відділ виховної та соціально-гуманітарної роботи, що є структурним підрозділом управління університету. Він здійснює методичне та організаційне забезпечення виховної та соціально-гуманітарної роботи в університеті. В тому числі його завданням є організація та методичне забезпечення гуманітарної підготовки з усіма категоріями особового складу, проведення державно-правових інформувань у курсантських підрозділах, організація проведення урочистих заходів університету з нагоди знаменних історичних дат і подій, важливих з точки зору виховання в молоді патріотизму та національної гордості, допомога керівникам підрозділів університету з організації дозвілля особового складу, в тому числі організація відвідувань визначних пам'яток історії та культури України [2].

Справою національно-патріотичного виховання серйозно займаються науково-педагогічні працівники кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін (СіГД), яку очолює доктор філософських наук, професор Рябініна О.В. Під час проведення лекційних та семінарських занять з історії та культури України, політології викладачі регулярно нагадують студентській молоді про найвидатніших історичних діячів нашої України, знаменні події та дати в житті нашої Батьківщини, формують у молодих людей почуття гордості за нашу країну, патріотизм та повагу до минулого. Окрім того, викладачі кафедри СіГД, що є кураторами студентських або курсантських груп постійно відвідують історичні пам'ятні місця Харківщини, розповідають молоді про важливість формування патріотизму та громадянської позиції у сучасної молоді.

За роки свого існування навчальний заклад підготував понад 35 тис. висококваліфікованих фахівців пожежно-рятувальної справи. Випускники своєю нелегкою службою і наполегливою працею гідно примножують славні традиції рідної альма-матер. Вони відомі не тільки в Україні, але й далеко за її межами. Випускники НУЦЗУ в різні роки очолювали МНС України та

Республіки Білорусь, гарнізони пожежної охорони в різних регіонах України та на теренах колишнього СРСР, а сьогодні перебувають на керівних посадах департаментів і підрозділів ДСНС України, а також країн СНД. Тридцяти випускникам було присвоєно генеральські звання; трьом - за мужність і героїзм, проявлені під час Великої Вітчизняної війни високе звання Героя Радянського Союзу; понад 600 випускників навчального закладу нагороджено медаллю «За відвагу на пожежі» і відзнакою МНС «За відвагу у надзвичайній ситуації». Багато вихованців навчального закладу за самовіддану працю, мужність та відвагу нагороджено орденами, медалями і відзнаками Президента України та нагородами інших країн.

Література:

1. <http://nuczu.edu.ua/ukr/about/history/>
2. <http://nuczu.edu.ua/ukr/departments/vvsggr/>